

Oponentní posudek diplomové práce

Autor/ka DP: Tereza PACHMANOVÁ
Název práce: ŠKOLNÍ ÚSPĚŠNOST ŽÁKU 1. ROČNÍKU ZŠ OPTIKOU RODIČŮ A UČITELŮ
Oponent/ka: PhDr. Simona Kíryková, Ph.D.

Hodnoticí kritéria	Splňuje bez výhrad	Splňuje s drobnými výhradami	Splňuje s výhradami	Nesplňuje
A. Obsahová				
V práci jsou vymezeny základní a dílčí cíle, které jsou v koncepci práce patřičně rozpracovány. Cíle jsou adekvátně naplňovány.	☐	☐	☒	☐
Práce splňuje cíle zadání.	☐	☐	☒	☐
Studující využívá a kriticky vybírá primární a/nebo sekundární literaturu.	☐	☐	☒	☐
Práce má vymezen předmět, je využito odpovídajících metodologických postupů.	☒	☐	☐	☐
Výstupy výzkumných částí jsou adekvátně syntetizovány a je o nich diskutováno.	☐	☐	☒	☐
V práci je využita odborná terminologie a jsou vysvětleny hlavní pojmy.	☐	☒	☐	☐
V práci jsou formulovány jasné závěry, které se vztahují ke koncepci práce a ke stanoveným cílům.	☐	☐	☒	☐
B. Formální				
Práce vykazuje standardní poznámkový aparát a jednotný způsob citací v rámci práce, je typograficky jednotná.	☒	☐	☐	☐
Studující dodržuje jazykovou normu, text je stylisticky jednotný.	☒	☐	☐	☐
Text je soudržný, srozumitelný a argumentačně podložený.	☐	☒	☐	☐
C. Přínos práce*	☐	☒	☐	☐

Slovní hodnocení práce:

Předkládaná diplomová práce Terezy Pachmanové je věnována tématu školní úspěšnosti z pohledu rodičů a učitelů žáků 1. stupně základní školy.

Autorka prozrazuje sympatické odhodlání představit téma opravdu podrobně i obsáhle, když kontext tématu je prezentován na 21 stran textu. Zahrnuje charakteristiku významu mateřské školy a povinného roku předškolního vzdělávání ve vzdělávací cestě dítěte, porovnání RVP pro předškolní a základní vzdělávání, problematiku posuzování školní zralosti a připravenosti a odkladu školní docházky. Ústřednímu tématu - školní úspěšnosti - je následně věnováno 17 stran textu, na nichž je téma popsáno. Uvítala bych snahu o podrobnější analýzu, případně komparaci různých pojetí školní úspěšnosti v současném diskurzu. Již aplikované programy podpory úspěšného vstupu do základní školy jsou stručně představeny na stranách 51-53.

Za stěžejní považuji praktickou část práce (20 stran), kde autorka popisuje realizaci šetření názorů na školní úspěšnost žáků 1. tříd základních škol u vybraného vzorku 34 rodičů, 22 učitelů mateřských a 42 učitelů základních škol v části Praha 6. Hlavní metodou sběru dat je elektronicky distribuovaný dotazník přinášející data od anonymních respondentů. Oceňuji promyšlenou strukturu i formulaci položek dotazníků i pečlivou prezentaci dat v tabulkách i sloupcových grafech. Poctivým popisem dílčích zjištění autorka sice naplňuje hlavní cíl práce - "zjistit, jak rodiče a učitelé vnímají školní úspěšnost dětí v 1. ročníku ZŠ" (! v ZŠ se jedná o žáky), ale uvítala bych pokus o analýzu a syntézu zjištěných dat směřující k promyšlenější interpretaci a vyvození závěrů. Např. na s. 68 u položky č. 7 (hodnocení významu docházky dítěte do MŠ) hodnotí učitelé MŠ význam docházky do MŠ výrazně pozitivněji než učitelé ZŠ, ale v podobné položce č. 9 (vliv povinného roku předškolní docházky na počet úspěšných dětí) na s. 70 je hodnocení opačné. Autorka se nad tímto rozparem nijak nepozastavuje. Na s. 71 odkazuje na otázku č. 14 ? (dotazníky obsahují jen 9/10 otázek).

U předložené diplomové práce mám výhrady k výběru odborné literatury (celkem 25 tištěných titulů). Text teoretické části práce hodně spoléhá na monotematické zdroje typu "jak připravit" nebo "příručka pro ... (učitele/rodiče...)", některé části práce spoléhají hlavně na jeden zdroj (např. str. 28-31 - Bednářová, Šmardová). Vzhledem k zaměření a významu absolventské práce magisterského studia postrádám studium zásadního odborného titulu k vývojové psychologii (např. J. Langmeier, K. Thorová), k ústřednímu tématu školní úspěšnosti bych očekávala studium aktuálních publikací z psychologie pedagogické (např. J. Mareš, R. Jedlička).

V úvodu (s. 15) i v závěru (s. 86) práce autorka zmiňuje vlastní "program na podporu školní úspěšnosti, plný různorodých tipů, jak s dětmi doma nebo ve škole procvičovat potřebné dovednosti" (s. 15), v práci ale žádný program (tedy připravenou koncepci) práce s dětmi/žáky nenacházíme. Na dvou stranách autorka uvádí několik obecných doporučení na podporu školní úspěšnosti žáků, za nimiž následuje výčet deseti již vytvořených a na trhu běžně dostupných her/aktivit pro rozvoj dílčích oblastí vývoje dítěte předškolního až mladšího školního věku. Doporučila bych zařadit výčet do příloh a v textu práce podrobně prezentovat avizovaný vlastní program práce s dítětem/žákem.

Po formální stránce hodnotím práci jako velmi kvalitně zpracovanou, dobře strukturovanou, psanou kultivovaným jazykem, ale vzhledem k uvedeným poznámkám k závěrům práce a k (ne)naplnění dílčího cíle navrhuji hodnocení velmi dobře minus.

Práce splňuje požadavky na udělení akademického titulu Mgr.:

ANO

Práci doporučuji k obhajobě:

ANO

Návrh klasifikačního stupně:

velmi dobře minus

Náměty pro obhajobu:

Prosím o hlubší zamyšlení nad dalšími faktory, které mohou v současnosti ovlivňovat školní úspěšnost žáka v 1. třídě základní školy.

Prosím, vyjádřete se k interpretaci výstupů položek č. 7 a č. 9. dotazníku pro učitele.

Datum: 05.05.2019

Podpis: _____

